

Izvještaj o radu matične djelatnosti za 2016. godinu

Etnografski je muzej u okviru svoje matične djelatnosti djelovao kao savjetodavna ustanova djelatnicima muzeja i zbirki sa etnografskom građom. Od 25. svibnja - 15. prosinca 2016. posjetila sam, zajedno s kolegama, muzeje i etnografske zbirke prema navedenim terminima i mjestima. U prilogu dostavljam i financijski izvještaj.

- 25. svibanj - Vrbnik, Krk
- 17. lipanj - Slatina
- 30. kolovoz - Knin
Drniš
Betina
- 1. rujan - Šibenik
Biograd na Moru
Benkovac
- 2. rujan - Obrovac
Zadar
- 9. studeni - Đurđevac
- 30. studeni - Osijek
- 6. prosinac - Krapje, Đakovo
- 7. prosinac - Vukovar, Vučedol
- 14. prosinac - Donja Kupčina

25. svibanj – Vrbnik, otok Krk

Na poziv gosp. Dmitri Larina posjetila sam Vrbnik na Krku kako bih stekla uvid u etnografsku zbirku koju je započeo skupljati gosp. Larin. Zbirka je u samim počecima, bez jasnog sustavnog pristupa sabiranju. Putem posrednika nabavlja etnografske predmete s različitih područja Hrvatske, s tendencijom prikupljanja predmeta iz Vrbnika. Kuća u kojoj su smješteni predmeti je u fazi renoviranja koje se odvija prema smjernicama Konzervatorskog zavoda. Još je daleki put do registracije zbirke, no date su upute o potrebnim koracima i podacima potrebnim za registraciju. Krajnji cilj g. Larina je urediti kuću s izložbom sabrane građe dostupne zajednici i široj javnosti kao mjestu okupljanja i druženja uz lokalne specijalitete.

17. lipanj – Zavičajni muzej Slatina

Na poziv Muzejske udruge istočne Hrvatske posjetila sam Zavičajni muzej u Slatini s kolegicama Ivom Validžijom iz MDC-a, muzejskom svjetnicom Aidom Brenko i voditeljicom Tekstilne radionice EMZ-a, Mihaelom Grčević. Sastanku su nazočile Dragica Šivak, ravnateljica Zavičajnog muzeja Slatina, Janja Juzbašić, ravnateljica Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber Županja, Vlasta Šabić, viša kustosica u Muzeju Slavonije iz Osijeka, Jasmina Jurković Petras, viša kustosica iz Gradskog muzeja Virovitice te Martina Mišetić, v.d. ravnateljice Muzeja Cvelferije u osnivanju iz Drenovaca.

Glavna tema razgovora bili su problemi deponiranja i zaštita građe. S nedostatkom adekvatnog prostora za smještaj građe i primjerenim načinima pohrane koje nameću muzeološki standardi vezani uz kvalitetne kriptoklimatske uvjete, odnos temperature i vlage, te zaštitu od svjetlosti i zagađenog zraka suočeni su svi muzeji. Usku povezanost s tim problemima ima i nedostatak financijske potpore nadležnih institucija. Dogovoreno je predavanje o načinima zaštite i prevencije u datim uvjetima koje će održati restauratorica Mihaela Grčević. Točan termin i mjesto održavanja će se dogovoriti naknadno s ostalim članovima MUIH-a. Tijekom razgovora dotaknute su različite teme i informacije o trenutnim izložbama, mogućoj razmjeni i posudbi predmeta za buduće izložbe. Kolegica Šivak provela nas je uz stručno vodstvo kroz novi stalni postav tijekom kojeg nas je upoznala o svim koracima njegove realizacije. U potkrovnom dijelu planira se smjestiti depo pa je predavanje kolegice Grčević dobrodošlo.

Na povratku smo posjetile Izložbeni postav vojne i ratne povijesti u Pakracu. Riječ je o privatnoj zbirci oružja i vojne opreme Pakračanina Maria Tuška koji je pozvao kolegicu Validžiju radi uvida u sadržaj zbirke i savjeta o statusu i mogućoj registraciji zbirke.

30. – 2. kolovoz

Obilazak muzejskih ustanova Sjeverne Dalmacije organizirala je kolegica Iva Validžija, tajnica Matične djelatnosti pri MDC-u. Zajedno smo, s kolegicama Ladom Dražin Trbuljak, matičarkom i Majom Kocijan, voditeljicom Registra muzeja i zbirki u vlasništvu vjerskih zajednica pri MDC-u, u vrlo gustom itineraru obišle sljedeća mjesta: Knin, Drniš, Visovac, Betina, Šibenik, Biograd na Moru, Benkovac, Zadar, Obrovac.

Moja pažnja je prije svega bila usmjerena na informacije i razgovore o stanju etnografskih zbirki – stupnju obrađenosti građe, registraciji zbirki, problemima oko ujednačavanja unosa podataka vezanih uz nazivlje u kompjutorskom programu M++, problemima deponiranja i zaštite građe, profesionalnim etičkim pitanjima i sl. S obzirom da sam većinu muzeja posjetila u okviru matične djelatnosti tijekom 2011. i 2012. godine (vidjeti Godišnje izvještaje) mogu usporediti prijašnju i trenutnu situaciju. Moram napomenuti da bitnih razlika od prije 4-5 godina nema. Uglavnom su muzeji suočeni s nedostatkom adekvatnog prostora za smještaj građe i primjerenim načinima pohrane koje nameću muzeološki standardi, nedostatkom stručnog kadra, osobito etnologa, a usku povezanost s tim problemima ima nedostatak financijske potpore nadležnih institucija.

30. kolovoz

Kninski muzej – Zvonimir Jelić, ravnatelj

- kolegica Zoja Radić, etnologinja bila je službeno odsutna tako da sam informacije o stanju etnografske građe dobila u razgovoru s kolegicom Katarinom Gugom Rumštajn, voditeljicom arheoloških zbirki. U stalnom postavu Etnografskog odjela nema promjena iako je planirana nova koncepcija. Obrada građe u programu M++ dugo je vremena bila nemoguća zbog tehničkih problema koji su sada otklonjeni, pa će se ubrzano raditi na unosu i obradi građe te pripremi za registraciju etnografskih zbirki.

Gradski muzej Drniš – Joško Zaninović, ravnatelj; Davor Gaurina, kustos; arheolozi

- etnografska građa u drniškom muzeju u nepromijenjenom je stanju. Predmeti su fotografirani, deponirani i još uvijek čekaju stručnu obradu. Bez pomoći etnologa/inje neće biti tako skoro registrirana.
- kolege Zaninović i Gaurina proveli su nas šetnicom do stare mlinice, obnovljene sredstvima iz europskih fondova. Novouređeni prostor pogodan je za održavanje niza manifestacija i radionica u organizaciji Muzeja. Interijer je obogaćen etnografskim predmetima.

Muzej betinske drvene brodogradnje – Kate Šikić Čubrić, voditeljica, mag. etnologije

- voditeljica Muzeja provela nas je kroz stalni postav ovog, po svemu iznimnog muzeja. Izvrsna muzeološka koncepcija na čelu s dr.sc. Jadranom Kaleom te isto takva izvrsnost u suradnji s arhitektima, dizajnerima likovnog i grafičkog oblikovanja, s autorima multimedijalnih aplikacija, maketarima i drugima, rezultiralo je najvišim dosezima muzeološke prezentacije. Prema riječima voditeljice, veliku podršku za osnivanje i realizaciju ovog muzeja dala je lokalna samouprava ali i financijska potpora pribavljena iz EU fondova. Najviše od svega veseli činjenica da je lokalna zajednica sudjelovala u stvaranju Muzeja i promoviranju svojeg kulturnog nasljeđa. Svojim edukativnim, zabavnim, interaktivnim postavom i najrazličitijim aktivnostima Muzej je postao centralno mjesto okupljanja mještana i njihovih gostiju. Nadam se da će ovaj Muzej biti prepoznat među stručnjacima i adekvatno nagrađen.

1. rujan

Muzej grada Šibenika - Gojko Lambaša, ravnatelj

- zajedničkim razgovorima sudjelovali su gotovo svi stručni djelatnici Muzeja
- detaljnije informacije o etnografskim zbirkama nisam dobila jer je kolega Jadran Kale bio na godišnjem odmoru, a kustosica Marija Krnčević Rak na porodiljskom dopustu. Kao vježbenica je zaposlena etnologinja koja trenutno radi na skeniranju fotografija.
- u planu je da stalni postav Etnološkog odjela bude u palači Rosini, no do realizacije će vjerojatno proteći dosta vremena s obzirom da obnova palače iziskuje znatna financijska sredstva
- stupanj obrađenosti etnografske građe u programu M++ nije mi poznat

Zavičajni muzej Biograd na Moru – ravnatelj Draženko Samardžić

- prema riječima ravnatelja, sve zbirke muzeja su registrirane
- kolegica etnologinja Mira Hlanuda Vega je umirovljena tako da je ravnatelj jedini djelatnik Muzeja
- sanacija zgrade je u planu no kada će započeti radovi ovisi o financijama
- etnografska građa je deponirana u sanducima i kutijama i čeka neka bolja vremena za svoju prezentaciju

Zavičajni muzej Benkovac, Marin Ćurković, ravnatelj, arheolog

- kolega Ćurković je i dalje jedini djelatnik Muzeja koji svakodnevno putuje iz Zadra, opterećen obnovom Kaštela, terenskim arheološkim istraživanjima te upravljanjem ustanove u kojoj su radni uvjeti ispod dopuštenog minimuma
- stanje etnografske građe je i dalje u nezavidnom položaju ali s obzirom na prethodno rečeno, ne mogu se uputiti zamjerke
- planirana i obećana pomoć Restauratorsko-preparatorske radionice EMZ- a u preventivnoj zaštiti građe nije realizirana jer je i matični muzej opterećen nizom vlastitih problema
- čini se da bez pomoći u osoblju, etnografska će građa i dalje biti zapostavljena

2. rujan

Zavičajni muzej Obrovac – Marina Jurjević, kustosica, arheologinja

- u Obrovcu smo razgovarale s Marinom Brkić, ravnateljicom Pučkog otvorenog učilišta u čijem sastavu djeluje Zavičajni muzej i voditeljicom Muzeja Marinom Jurjević. Za razliku od muzeja u Benkovcu u kojem je građa tijekom Domovinskog

rata devastirana a dokumentacija uništena, u Obrovcu je sasvim druga situacija. Prema riječima voditeljice i uvidom u dokumentaciju, stalni postav i depo, stanje je zadovoljavajuće što se tiče same građe. Kolegica Jurjević uporno i marljivo radi upravo na obradi etnografske građe iako je zaposlena tek na pola radnog vremena. Građa se fotografira, digitalno obrađuje u excelu prema svim potrebnim parametrima, što će dovesti i do registracije Etnografske zbirke. Kako je kolegica Jurjević arheologinja, prosljedila sam joj primjere načina obrade i nazivlja etnografske građe da bi joj se olakšao rad. Za svaki budući upit dogovorena je međusobna komunikacija.

- u stalnom postavu izložena je etnografska i prirodoslovna građa. Veći dio zauzimaju etnografski predmeti kojima se prezentira tradicijska kultura šire okolice Obrovca – narodne nošnje, obrada tekstila i tkanje, lončarstvo, osnovne grane gospodarstva, interijer kuće

Narodni muzej Zadar – mr.sc. Peroš, ravnateljica; dr.sc. Jasenka Lulić-Štorić, voditeljica Etnološkog odjela

- razgovoru u Narodnom muzeju, uz ravnateljicu, sudjelovali su voditelji svih Odjela Muzeja. Glavna tema razgovora bila je registracija zbirki, posebice onih koje sadrže više tisuća predmeta. Odvojeni razgovor vodila sam s Jasenkom Lulić-Štorić, etnologinjom i Natali Čop, dokumentaristicom koja radi na unosu podataka sa starih etnoloških kartica u program M++. Upute za daljnji rad praktično su objašnjene na pojedinim zapisima u M++-u. Kolegica Lulić-Štorić planira najprije završiti obradu Zbirke narodnih nošnji i Zbirku nakita i oružja i u najskorije vrijeme ih registrirati.
- radni prostor, depoi i stalni postav Etnološkog odjela nepromijenjeni su od prošlog susreta, a preinake i novine znat će se nakon obnove Provedurove i Kneževe palače u koje će se smjestiti svi odjeli Narodnog muzeja
- nakon radnog dijela, voditeljice Odjela provele su nas kroz muzejske postave Galerije umjetnina i Prirodoslovnog odjela te izložbu Stephana Lupina u Gradskoj loži

9. studeni

Đurđevac – odlazaku Đurđevac gospođi Mariji Majetić radi uvida u stanje narodnih nošnji koje je gospođa Majetić darovala Muzeju. Odabrano je 20-ak predmeta koji će obogatiti fundus narodnih nošnji sjeverozapadne Hrvatske.

30. studeni

Osijek – u dogovoru sa članicama Sekcije etnologa pri Muzejskoj udruzi istočne Hrvatske održano je predavanje o preventivnoj zaštiti tekstilne građe u prostoru Arheološkog muzeja u Osijeku. Predavanje je održala voditeljica Restauratorsko-preparatorske radionice EMZ-a, Mihaela Grčević, nakon čega su uslijedile diskusije, pitanja i savjeti. Nakon predavanja održana je radionica o Utvrđivanju svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke koju su vodili kolegica Iva Validžija iz MDC-a i dr.sc. Goran Zlodi. Predavanju i radionici sudjelovalo je oko 50-ak članova MUIH-a. Kolegice iz Muzeja Slavonije, Vlasta Šabić i Radmila Biondić, provele su nas kroz postave izložbi „S ruke na ruke“ (tradicijske rukotvorne tehnike projekta „Šokački suveniri u Osijeku“ i izložbu „Osječko“ (predmetima iz svih zbirki predstavljeno bogatstvo kulturne baštine nastale na povijesnom području grada Osijeka). Također smo upoznati i s uvjetima deponiranja zbirki Etnološkog i Umjetničkog obrta. U datim skromnim prostornim okolnostima predmeti su adekvatno smješteni poštivajući standarde preventivne zaštite.

6-7. prosinac

Krapje (Lonjsko polje) – s voditeljicom Zbirke gospodarstava, mr.sc. Željkom Petrović Osmak i voditeljicom Zbirke narodnih nošnji Posavine, mr.sc. Aidom Brenko, posjetila sam Krapje - Selo graditeljske baštine gdje smo razgovarale sa stručnom voditeljicom u Parku Lonjsko polje, dipl.ing.agr. Valerijom Hima. Teme razgovora bile su vezane uz gospodarenje i uzgoj autohtonih pasmina domaćih životinja nekad i danas, tradicijske običaje prisutne i danas, te moguću suradnju naših ustanova. Posjetile smo i Etnografsku zbirku obitelji Palaić smještenoj u *čardaku* iz 1912. godine u kojem je prezentiran način lokalnog života kraja 19. i početka 20. stoljeća (odijevanje, privređivanje, stanovanje). Zbirka je trenutno u nezavidnom stanju s obzirom na vrlo nepovoljne uvjete u kojima su, osobito tekstilni predmeti izloženi. Smatram da je potrebno hitno poduzeti mjere kojima bi se predmeti zaštitili u skladu sa svim pravilima zaštite. No, da bi se to ostvarilo prioritetno bi se trebala osigurati temeljita obnova same stambene zgrade.

Đakovo – na poziv kolegice Marije Gačić, kustosice u Muzeju Đakovštine, posjetile smo samostan Družbe Milosrdnih sestara svetoga Križa u Đakovu radi uvida u samostansku zbirku. Kolegica Gačić već nekoliko mjeseci marljivo pomaže časnoj sestri Esteri u stručnoj obradi prvenstveno tekstilne građe koja se digitalno dokumentira prema podacima potrebnim za upis u Registar kulturnih dobara RH. Cjelokupna građa samostanske zbirke obuhvaća ne samo tekstilne nego i predmete crkvenog i kućnog seoskog i građanskog inventara, slike, školski pribor, ručne radove učenika, prirodoslovnu građu, tekstilne alatke...Ti su predmeti smješteni u podrumskoj prostoriji koja nosi naziv – Muzej. Prostorija je nekada služila kao kuhinja u kojoj se i danas nalazi dobro očuvana krušna peć. Svi prostori su izuzetno uredni, besprijeekorno čisti i održavani uz optimalne mikroklimatske uvjete. Građa je dostupna, prije svega školskoj djeci.

Tekstilna građa, koja je bila razlogom našeg posjeta, smještena je na različitim mjestima, također u odličnim uvjetima. Većinu građe čine narodne nošnje slavonske provenijencije, no ima ih iz Posavine, Zagrebačkog prigorja, Podravine i dr. Nošnje su uglavnom darovane, bilo od mještana ili časnih sestara koje su darovale nošnje svog zavičaja, ili su časne u samostanu same izrađivale prema predlošcima. Osim nošnji, u zbirci se nalaze platneni prekrivači, ćilimi, uzornici veza, čipka. Uz tradicijsko ruho i tekstil, vrijednu građu čini i liturgijsko ruho, oltarnici i dr. Posebnu vrijednost građi daju različite vezilačke tehnike ukrasa, zlatoveza i sviloveza. U prvoj fazi priprema za registraciju obrađuje se Etnografska zbirka tekstila koja broji oko 200-ak predmeta, a potom i Zbirka crkvenog tekstila.

Vukovar – ravnateljica Ruža Marić provela nas je kroz stalni postav i sve novoobnovljene prostore pri čemu smo upoznati s iskustvima i poteškoćama koja su pratila ovu zahtjevnu obnovu dvorca Eltz i realizaciju novog muzejskog postava. S obzirom da je Etnografski muzej u fazi pripreme obnove zgrade i novog stalnog postava, iskustva i suradnja će biti od velike pomoći. Na povratku smo posjetile Muzej vučedolske kulture koji se svojom arhitekturom, likovnim postavom, a posebice prezentiranim sadržajem nametnuo kao vrhunski muzejski projekt i nezaobilazna točka u nacionalnoj kulturnoj ponudi.

14. prosinac

Donja Kupčina – odlazak radi uvida u stanje građe (narodne nošnje) koju bi Turistička zajednica općine Pisarovina otkupila za Zavičajni uzaj u Donjoj Kupčini.

IZVJEŠĆE ZA PROGRAM

Ugovor br. 01-196-16

(Ugovor Klasa: 612-05/15-03/0300 Urbroj: 532-05-01-03/4-16-02)

- Korisnik sredstava: **Etnografski muzej**
- Adresa Korisnika:, Trg Mažuranića 14, Zagreb
- Telefon Korisnika: 014826220, Vesna Zorić
- Mjesto i vrijeme realizacije: siječanj – prosinac 2016. Zagreb

1. Opis izvršenog programa: Program matične djelatnosti

Opis izvršenog programa u privitku

2. Financijski pregled ukupnih sredstava – prihodi:

Ukupna sredstva Ministarstva kulture prema Ugovoru	10.000,00
Ukupna sredstva Gradskog ureda za kulturu	
Ukupna sredstva Županije	
Ukupna ostala sredstva	
UKUPNO ZA PROGRAM:	=10.000,00

3. Specifikacija troškova prema stavkama – rashodi:

Redni broj računa (označiti na kopiji)	Iznos računa/vrsta troška	Datum izdavanja računa	Naziva tvrtke/osobe koja je izdala račun
1.	=1.038,00 Vrbnik, Troškovi dnevnica i prijevoza	25.5.2016.	Vesna Zorić, putni nalog EMZ br. 53/16
2.	=1.154,00 Slatina, Troškovi dnevnice i prijevoza	17.6.2016.	Vesna Zorić, putni nalog EMZ br. 66/16
3.	=170,00 kn Slatina, troškovi dnevnice	17.6.2016.	Aida Brenko, putni nalog EMZ br. 67/16
4.	=170,00 kn Slatina, Troškovi dnevnice	17.6.2016.	Mihaela Grčević, putni nalog EMZ br. 68/16
5.	=1.540,00 Knin, Drniš, Betina, Šibenik, Visovac, Benkovac	30.8.2016.	Vesna Zorić, putni nalog EMZ br. 80/16 Trošak dnevnice, smještaja i prijevoza
6.	=570,00 Đurđevac Trošak prijevoza i dnevnice	09.11.2016.	Vesna Zorić, putni nalog EMZ br. 111/16
7.	=1.486,00 Osijek	30.11.2016.	Vesna Zorić, putni nalog

	Trošak prijevoza i dnevnice		EMZ 116716
8.	=170,00 Osijek Troškovi dnevnice	30.11.2016.	Mihaela Grčević, putni nalog EMZ 117/16
9.	=2.760,00 Krapje, Đakovo, Vukovar, Trošak prijevoza, i dnevnice i smještaj	6.12.2016.	Vesna Zorić, putni nalog EMZ 124/16
10.	=837,00 Krapje, Đakovo, Vukovar	8.12.2016.	Aida Brenko, putni nalog EMZ 123/16
11.	150,00 Donja Kupčina	14.12.2016.	Troškovi prijevoza
UKUPNO TROŠKOVI		=10.045,00	

Prilozi:

1. preslike putnih naloga, računa i potvrda o uplati

U Zagrebu,
14.12.2016.

Potpis i pečat:
Goranka Horjan, muzej.savjetnica